

Vihannesten varastoinnista ja sadonkorjuun jälkeisestä laadusta

Kommenttipuheenvuoro 3.10.2023
VVV-hankkeen infossa

Terhi Suojala-Ahlfors

Varastokestävyys ja tuotteiden laatu määräytyy useassa vaiheessa

Laatu sadonkorjuun aikaan

Käsittely ja olosuhteet sadonkorjuuvaiheessa

Olosuhteet varastoinnin aikana

Kuvat: Luken arkisto

Paljonko hävikkiä/sivuvirtaa yleensä syntyy?

- Kasvilaji, vuosi ja kasvupaikka vaikuttaa
  - Juureksilla ja sipuleilla hävikki voi olla suurta
  - Esim. porkkanalla tyypillinen varastohävikki maaliskuussa 15-25 % (Hannukkala ym. 2020)
- Vaikutus taloudelliseen tulokseen!
- Syntyvä sivuvirta käsiteltävä asianmukaisesti
- ❖ Tästä aiheesta lisää mm.: Lehto ym. 2018. Kasvissivutuotteiden hyödyntäminen rehuna ja maanparannusaineena. Hyvä tapa toimia - ohje. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-552-3>

	Sivuvirta alkutuotannossa (%)
Sipulit	15
Keräkaali ym.	15
Kukka- ja parsakaali	13
Salaatit	17
Kurkut	1
Herneet	19
Porkkanat, nauriit	26
Muut vihannekset	15

Franke ym. 2016. Food losses and waste in primary production. TemaNord 2016: 529)

Sisältää varastohävikin lisäksi sivuvirran, joka syntyy esim. ulkoisen laadun takia.

Miten varastohävikkiä voi hallita?

Varastotaudit suurin hävikin aiheuttaja

- Yleensä sienitauteja
- Bakteereilla Suomessa pienempi merkitys, joskin esim. sipulin varastointikokeissa ilmennyt bakteerien aiheuttamaa pilaantumista
- Varastotautien aiheuttajat tulevat sadon mukana varastoon, mutta oireet ilmestyvät yleensä vasta varastoinnin kuluessa
  - Harmaahome leviää myös varastossa ilman kautta

Yhteenvetoa

Hävikillä suuri vaikutus viljelyn taloudelliseen tulokseen

Miten edistää hyvää säilyvyyttä ja laatua:

- VILJELYKIERTO hyvän laadun perusta
- Lajikkeet tilan olosuhteisiin ja varastointiin soveltuvia
- Huolellisuutta viljelyn kaikkiin vaiheisiin
- Sadonkorjuun ajoittaminen tärkeää
- Erien myyntijärjestys kannattaa suunnitella arvioidun varastokestävyyden mukaan

Kuva: Luken arkisto

Kiitos!